

Отже, велике космічне минуле дає шанс незалежній Україні на сучасному етапі на велике космічне майбутнє.

### *Література*

1. Розвиток космонавтики в Україні: веб сайт. URL: <https://sites.google.com/site/tovstbinki/> (дата звернення: 15.10.2019).
2. ТОП-10 досягнень незалежної України у космічній сфері: веб сайт. URL: <https://www.depo.ua/ukr/life/top-10-dosyagnen-nezalezhnoyi-ukrayini-u-kosmichniy-sferi-15082016114500> (дата звернення: 08.10.2019).

УДК 629.78 (477) «71» (043.2)

**Сторожик К.В.**, студентка,  
Юридичний факультет,  
Національний авіаційний університет, м. Київ  
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

## **ВНЕСОК ЖИТОМИРЩИНИ В РАКЕТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ**

Україна – розвинена країна світу, яка має величезний потенціал в ракетобудуванні, починаючи з ракетного палива та закінчуючи готовими корпусами, ракетноносіями і космічними апаратами. Саме на державних підприємствах створюється космічне устаткування.

Серед видатних вчених-конструкторів чільне місце займає Сергій Павлович Корольов – вітчизняний конструктор у галузі ракетобудування й космонавтики, головний конструктор перших ракет-носіїв, штучних супутників Землі, пілотованих космічних кораблів, основоположник практичної космонавтики, академік АН СРСР, двічі Герой Соціалістичної Праці [1]. Учений був арештований через безпідставні звинувачення в тому, що його розробки ракетної техніки велися нібито без достатніх теоретичних основ та була допущена помилка при створенні ракети «212». Військовою колегією Верховного Суду був засуджений до 10 років табірних робіт з обмеженням у правах і конфіскацією майна. У 1939 р. вчений був направлений у район Магадана на золоті копальні. Постановою наради НКВС С.П. Корольов був засуджений до 8 років виправно-трудових таборів.

В Омську С.П. Корольов працював конструктором і заступником начальника цеху авіабудівного заводу. У 1942 р. був переведений у Казань на завод № 16 для роботи в спеціальному КБ під керівництвом В.П. Глушка, де працював над проектом реактивного літака. Став одним із розробників двигуна для літака Ла-7Р. У 1945 р. Сергія Корольова відправили до Німеччини для вивчення

ракет Брауна. Він став одним із творців ракети Р1, з якої почалася післявоєнна історія радянської ракетної техніки. У січні 1955 р. завершив випробування ракети Р5М, стратегічної, здатної нести ядерний заряд. Його ракета Р7 («сімка») вивела перший штучний супутник Землі (ШСЗ) і корабель з першим у світі космонавтом Ю. Гагаріним. Також С. Корольов розробив нову потужну ракету-носій Н1, випробування якої почалися вже без нього, однак незабаром програму створення цієї ракети було припинено. Під його керівництвом створено багато геофізичних і балістичних ракет, запущені перша у світі міжконтинентальна балістична ракета, ракета-носій «Восток» та її модифікації, здійснені польоти космічних кораблів, зокрема, вперше в історії пілотованих людиною та з виходом людини у відкритий космічний простір; створені перші космічні апарати серій «Місяць», «Венера», «Марс», «Зонд», штучні супутники «Електрон», «Блискавка-1»; розроблений проект космічного корабля «Союз».

У 1957-му Нобелівський комітет хотів вручити премію в галузі фізики людині, яка відкрила людству шлях у космос. Однак, радянське керівництво не розкрило ім'я головного конструктора. Воно стало відоме тільки після смерті вченого. Тоді й пришла всесвітня слава. Тоді й пришла всесвітня слава до вченого з Житомирщини. Його удостоєно Золотої медалі ім. К.Е. Ціолковського АН СРСР, Ленінської премії тощо. У 1966 р. АН СРСР заснувала золоту медаль ім. С.П. Корольова «За видатні заслуги в галузі ракетно-космічної техніки», а також засновано стипендії імені С.П. Корольова для студентів закладів вищої освіти.

На початку 60-х років був успішно завершений період становлення вітчизняного космічного апаратобудування. Створено могутню наукову, матеріально-технічну і виробничу базу, здатну здійснювати розробку і виготовлення космічної техніки різних класів. Розвиток ракетної промисловості в Україні диктувався в основному наявністю науково-виробничої бази на сході (Дніпропетровськ, Харків, Запоріжжя) і виникненням нового технічного напрямку, що забезпечує експлуатацію ракетних систем (забезпечення укриття ракети в шахтних позиціях, автономна система керування тощо). Слід зазначити, що була виготовлена апаратура для всіх ракет, якими з 1961 р. здійснюються запуски космічних кораблів з космонавтами на борту. У 1966 р. завод № 586 був перейменований у Південний машинобудівний завод, а конструкторське бюро № 586 – у конструкторське бюро «Південне» [2].

З останніх досягнень можна відзначити успішний тест двигуна першого ступеня космічної ракети Alpha, до якої також долучались

українські розробники. У березні 2019 р. в Техасі (США) на тестовому майданчику приватне аерокосмічне підприємство Firefly Aerospace провело пробний запуск нової ракети. Компанія планує з 2021 року запускати дві ракети на місяць, а перший запуск у космос запланований на кінець 2019 року. Вона також має офіси у Вашингтоні та Токіо, а з травня 2018 р. діє українське відділення в Дніпрі [3]. Гаслом компанії є «Making space for everyone» («Створюючи космос для всіх»), яке точно відображає ідеї «нового космосу», а саме: залучення до вивчення космосу студентської молоді, зменшення обсягів «космічного сміття», як наслідків виведення на орбіту великої кількості нових апаратів, подолання адміністративних та логістичних обмежень та інші інновації. Власне, все те, що в майбутньому зробить космос ближчим до людей.

Завдячуючи таланту Сергія Павловича Корольова, Україна на сучасному етапі є провідною космічною державою світу. Відданість справі, талант, віра у свої ідеї, енергія й видатні організаторські здібності видатного конструктора зіграли головну роль у вирішенні найскладніших наукових і технічних завдань.

#### *Література*

1. Корольов Сергій Павлович. Біографічна довідка: веб сайт. URL: <https://kpi.ua/about-korolyov> (дата звернення: 10.10.2019).
2. Наука та винахідництво у другій половині XX ст.: веб сайт. URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/vynahid/online/34.php> (дата звернення: 10.10.2019).
3. День космонавтики: досягнення та перспективи України в освоєнні космосу: веб сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/04/12/> (дата звернення: 10.10.2019).

УДК 629.73:94«19»«71»(043.2)

**Стрикун Д.В.**, студент,  
Юридичний факультет,  
Національний авіаційний університет, м. Київ  
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

### **СТАНОВЛЕННЯ АВІАЦІЇ ТА ЇЇ РОЗВИТОК У РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ**

Протягом усього свого існування людство мріяло опанувати небо. Вінцем цієї мрії став початок XX століття, коли вперше людина піднялась у повітря на літаку. Сьогодні немає жодної галузі народного господарства, яка так чи інакше не була б пов'язана з